

Szerkesztőségi iroda,
 hová a lap szellemi ré-
 szére vonatkozó közle-
 mények küldendők: fő-
 utca 186. szám.

Kiadó hivatal:

Nagy Ferenc könyv-
 kereskedése, hová az
 előfizetési pénzek, hir-
 detések, hirdetés-díjak
 és reclamatiók
 küldendők.

BÉKÉS

POLITIKAI ÉS VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

Hirdetések felvételnek: Gyulán a kiadó hivatalban; Pesten: Lang Lipót nemzetközi hirdetési irodájában (Erzsébet tér 9. sz.) Továbbá Neumann B. (Kigyó utca 6. sz.), és Singer Sándor (3 korona utca 5. sz.) hirdetési irodájában. — Hirdetési díjak: Három hasábos Garmondsor háromszori hirdetésnél 5 kr. Terjedelmes vagy többször megjelenő hirdetések kedvezőbb feltételek mellett vétetnek fel. — Kincstári illeték minden egyes beiktatásért 30 kr. — A „Nyilttér”ben a 3 hasábos Garmondsor díja 15 kr.

Megjelen

hetenként kétszer, va-
 sárnap és csütörtökön.

Előfizetési feltételek:

Helyben házhoz hordással,
 vagy vidékre postán

egész évre . . . 6 frt —
 fél „ . . . 3 frt —
 negyed „ . . . 1 frt 50

Kéziratok nem küldetnek vissza.

A megyei választások előtt.

Az a nép, mely a 67-iki kiegyezés alap-
 ján megalakult magyar felelős ministerium
 üdvözlétére égő gyertyát helyezett ablaká-
 ba, — azon községek, melyek ugyanakkor
 fényes transparentekkel, zsolozsmák zengé-
 sével adtak belső örömeiknek kifejezést, —
 most, alig néhány évvel az esemény után,
 a felett vetélkednek egymásközött, ki tud
 nagyobb szavakat hangoztatni ama minisz-
 terium népszerűtlenségére? — Ki fejt ki
 nagyobb erélyt a kiegyezés megdöntésére?!

Hogy mit vár a nép, az ellenzék prog-
 rammjának teljesülésétől, mily falatra lesz
 szüksége felingerelt étvágyának lecsillapítá-
 sára? azt még most oly kevésbé tudjuk,
 minthogy azt nem tudta Thiers előre, hogy
 hazája érdekében kifejtett önzéstelen fárada-
 ságát, a nép háza lerontásával jutalmazza
 meg. Anyi igaz, hogy a kiegyezés elleni
 harc, most már nemcsak a törvényhozó
 testületben folyik, de az, a megyékbe, köz-
 ségekbe, sőt a nép legalsóbb rétegébe is
 napról napra nagyobb szenvedéllyel vitetik
 által.

Hogy pedig a megye, mely az újabb
 törvények szerint, lényegében közigazgatá-
 si hatóság, — politikai pártküldelem szin-

helyévé célozzatik átalakíttatni, az a mily
 jogosulatlan, oly tévesztett, káros törekvés.

Az országgyűlési képviselők, kik a tör-
 vényt alkották, kiknek leginkább felelősek
 érdekekben a törvénynek tiszteletet bizto-
 sítani, — a megyékbe jönnek utasítást ad-
 ván a köznépek, hogy senkit se válassza-
 nak a megyei bizottmányba, ki nem az ő
 politikai elveit vallja. Hiba az, ha e kép-
 viselők kormánypártiak, de kétszeres hiba,
 ha ellenzékiek. Mindketten a törvénynek
 hibás magyarázatot adnak a nép előtt, —
 lévén a megyék, a szentesített törvények
 végrehajtói, nem pedig a törvények és a
 törvényes felsőség iránt tartozó tisztelet el-
 leni agitatók színhelyei — iskolái. Az el-
 lenzék ezenfelül következetlenséget is kö-
 vet el maga irányában; mert hisz a me-
 gyéknek kötelessége, épen azon törvények,
 és az azokból folyó ministeri intézmények
 végre hajtása, mely törvényeket az ellen-
 zék rosszaknak tart, melyek megváltozta-
 tására legfőbb törekvését irányozta.

Vajjon mily kedvet érez az ellenzék, az
 általa elítelt kormányzati téren és alapon
 működni, ha ott, nem mint politikus, de
 mint kormányzó, illetőleg végrehajtó kíván
 szerepelni? És megfordítva, — ha az ellen-
 zék bizottsági tag, vagy megyei tisztviselő,
 leginkább sajátképi feladata pontos teljesi-

tésére kívánja erejét áldozni, s ebben, ma-
 ga példát adva, a népet, a törvény s a fel-
 söbbség iránti tiszteletben nevelni szándéka,
 úgy miért ohajtja maga monopolisálni a
 tért, s arról ép azokat kizárni, kik már
 politikai elveiknél fogva is, a mostani fe-
 lelős ministeriumnak, nehéz feladatában,
 őszintén segédkezőket nyújtani — benső
 meggyőződésük sugallatából is — készséggel
 ajánlkoznak? Bizony bizony, a pártzenve-
 dély háttérbe szorítja a logikát; — hacsak
 az nem lappang a törekvés alatt, hogy az
 ellenzék közigazgatás mellett, a kormány
 iránti őszinteség megtagadása által nehezi-
 tessék a mostani ministeriumnak felelős
 helyzetéből kifolyó állása. De ezt, a hogy
 kimondtuk, teljes jó akarattal vissza is huz-
 zuk.

Hagyassék el a megye kormányzatá-
 ban a politikai agitatio, de minden részről
 — érvényesítse minden honpolgár a maga
 politikai meggyőződését a követválasztások
 útján. Legyen a megye az, a minek tör-
 vény szerint lennie kell. A megye kor-
 mányzata, a törvények végrehajtására, az
 ipar, kereskedelem, földművelés, a népne-
 velés, közbiztonsági, egészségi, árvaügyek,
 községek fejlesztésére, vizek, utak szabályo-
 zására, a községek között támadható viszá-
 lyok kiegyenlítésére, — félreértés, vagy me-

TÁRCA

Kisvárosi arisztocratia.

A közéletben háromféle aristocratia különböz-
 tetnek meg rendszerint: az ész, születés és pénz
 aristocratia, furfangos irók aztán e számot szapo-
 ritották, logóképen idesorolván a fertálymagnások
 osztályát, — s én még egy számot adok ehez, mely
 ugyan nem képviseli az ésszt, születést és pénzt,
 sőt nem is fertálymagnás, hanem azért a maga
 körében tultesz az előbbieket bármelyikén: ez a kis-
 városi aristocratia.

Ez a kisvárosi aristocratia nagyon furcsa valami.
 Keletkezik a nélkül, hogy az ember észrevenné,
 csak azt látjuk, hogy szerepel és uralkodik.

És talán kérdik önök, hogy kikből áll hát ez
 a kisvárosi aristocratia?

Ez a legeriticusabb társadalmi kérdések egyike,
 melynek megfejtése a mily bonyolult, ép oly kényes.

Látjuk, köztük élünk, néha jó kedvükben ta-
 lálván őket, még le is ereszkednek hozzánk s tár-
 salognak velünk, és úgy találjuk, hogy ők is hus-
 és csontból vannak és mégis ez a nép — külön
 kaszt.

Felületes vizsgáló nem is teozná fel a kaszt kül-
 lönséget, a melyet csak is a gyakorlati szemlé-
 lőd észlelhet, és e szemlélődés eredménye nagyon
 különös képet tár elénk, melynek hátterén oly ala-
 kok is mutatkoznak, kikről alig hinnők, hogy némi
 szerepet visznek ily körökben. A kép gyakran

változik, az alakok szintén, de a hatás többnyire
 egy marad.

Ily képeket a bölcselő képzelem alkot magának
 számtalant, s ha tehetné valamennyit bemázolná,
 de a kép alakjai a bölcselő romboló szándékát ki-
 nevetik és szerepelnek tovább.

A kisvárosi aristocratia egyesíti magában a fen-
 tebb említett elemek mindegyikét, — de csak is
 a maga módja és hite szerint, mert mint mondám
 sem ésszt, sem születést vagy pénzt nem képvisel,
 de még a fertálymagnássáig sem képes felemel-
 kedni.

Az elszegényedés, — mint a tapasztalás igazolja
 — csökkenti az aristocratiait gőgöt, míg az anyagi
 gyarapodás nagyon apró emberekbe is csepegtet
 a kék vérből, olyan emberek meg a kisvárosok-
 ban is vannak, kik néha napján az iskola padját
 faragták.

És most már együtt van születés, pénz és ész
 aristocratia, — mert hogy a gazdag ember nagy
 ur a kis városban, azt bizonyítani is felesleges, ott
 van a tapasztalás — különben széles e világon
 ugy van biz ez — s mint ilyen némi rangra is
 tesz szert; — a vagyon elmegy — a rang meg-
 marad, s e kis rang mégis képesíti őt az aristo-
 cratia tagására — természetesen mindig kisvárosi
 aristocratiait értek, — de ez már nem így van a
 világban, — a jelenben gazdag ember eo ipso
 aristocrata, — a padfaragó meg velt tudományá-
 nál fogva lesz taggá.

A fertálymagnás parodiája sem hiányzik a kon-
 certből. Kisvárosokban a fertálymagnások játszá-

a legnagyobb szerepet, s legközelebb is állanak a
 városi fertálymagnásokhoz.

Különség még is van a kettő közt, s hogy a
 huszárral szóljak: a divatteremben feszeleg a vá-
 rosi fertálymagnás, aztán következik egy nagy
 semmi, az után egy hosszú kalap, fénybőr topán,
 szalon öltözet, s ezekben egy fiatal ember — a cuk-
 rász sátorban szopja a cukrot.

Ilyen cukorszopó fiatal ember minden kisváros-
 ban sok van, de biographiája valamennyinek egy
 kaptára megy.

És mert egy kaptára megy, s mert az is rövid,
 további unalmadra azt is elmondom olvasóm.

Átussza az iskolákat odáig, míg Ciceróról hall
 valamit, ekkor minden tudományt megszerzvéen,
 a nyeregben produkálja annak eredményét: — A
 szülők engednek, mert a fiu sokat fáradozott már,
 hadd üdüljön. De a fiu uri szülők fia, s így urfi,
 az urfi pedig ur akar lenni, s mert akar, — lesz
 is, — a pénzt szórja, s ha elfogy, van hitelező. —
 Az urfiból aztán csakugyan ur lesz, de egy időben
 a szülőkől — koldus.

Az urfi nem tanult semmit, az ur nem tud sem-
 mit, de mert ur, kocsiz, liberias inast tart, fördök-
 re jár, naponkint kétszer háromszor öltözködik,
 órákig áll a tükör előtt és bolondítja a világnak
 orre hajlandó részét.

Egy ily uracs akarta nem régiben Cicerót lefor-
 dítani, — talán fel?

És töprenkedik rajta a világ, honnan e fény-
 üzés, hol ez életmód forrása? Ügyetlen töprengés.
 A napokban mellettem hajt el egy ily uracs,

rő értetlenségéből itt ott felmerülhető tulsapongások csillapítására fordítsa figyelmét.

Képezzen a megyei bizottság ellenzéket, de ne az országos, hanem a megyei kormányzat ellenében. — A megyei bizottság kísérelje figyelemmel a megyei tisztviselők működését, számoltassa ezeket, — vonja feleletre a hanyagokat. — Ösmerkedjék meg a nép igazi szükségével, igyekezzék azokon, a helyi viszonyok és körülményekhez képest segíteni. A közigazgatás gyakorlatában tapasztalható hiányokról adjon a miniszteriumnak, őszinte jó akaratú fejtételeket. — Támogassa feladatában a községek előjáróit, lássa el azokat kellő utasítással, a midőn a különféle törvények és szabályrendeletek gyakorlati végrehajtását, éppen az ő gyenge-erejétől követeli.

Igy aztán ne nézzük, melyik bizottsági tag vagy tisztviselő mily politikai elvet vall, hanem bárkit, ki kellő szakavatottsággal, tiszta jellemmel bír, a néki szánt helyen, igazi hazafiai szeretettel, örömmel üdvözöljünk.

Országgyűlés.

Dec. 6-án. A jegyzőkönyv egy pontja felett támadt vita után hitelesítettén, Lázár Ádám, Pászty Vilmos és Popovics kinevezett képviselőket felszólítottatni kívánja, hogy képviselői állásukról mondjanak le. Ezután folytatták a költségvetés tárgyalását. A codificationalis munkálatokra előirányzott 50 ezer forintot Lázár egészen töröltetni kívánja. Simonyi Ernő szintén nem szavazza meg a tételt. Lónyay Menyhért a tétel szükséges voltát bizonyítva, megszavazását kéri. A többség elfogadja. — Következik az ő felsége személye körüli miniszterium költségvetése. Vita nélkül elfogadtatik a pénzügyi bizottság jelentése szerint. A belügyminiszterium költségvetésének tárgyalásából kiemeljük a nemzeti színház körül felmerült vitát. A központi kiadások, a személyzet szaporítás, közegészségi kiadások rövid vita után változatlanul megszavaztattak a többség által. Az országos zenedére előirányzott összeg nem lett megszavazva, 73 szavazat ellene nyilatkozván 68 szavazattal szemben. E

előttem két Rotschild atyafi beszélget: „holnap erre is executiot küldök,” szól az egyik a kocsiban ülőre mutatva. „Őn?! Kérdi szepegeve a zomszéd, én meg holnapután akartam.”

Ily alkatelemekből áll a kisvárosi aristocratia.

És a hol felüti fejét, szerepel és hódít, adja a hangot mindenhez, épít, ront, bont, akarhatja erős és kitartó, a tömegnek előtte hódolnia kell, büszkesége könnyebben sérthető, mint a valódi aristocratiaé, gögje sem kisebb, mint amazé, szóval övek a világ, — a kisvárosban.

A kisvárosi születésű aristocra előtt az Árpádokori mágnás Pityi Palkó, a pénzes mellett Croesus, Lázár a padfaragó Deákot zugprokátornak nevezi.

És ez a nép él boldogul, azon biztos öntudatban, hogy ő értük van a világ, hogy kedvükért jön fel a nap, hogy más ember csak szolgálatjok-
ra termett.

E kaszt uralgó életmódja, társadalmi állapota s folytonos színjátéka a nézőkben különböző hatást kelt a felfogás szerint. A komolyan gondolkodó mosolyog az együgyű kapaszkodáson, neveti a majmolás tulhajtott komédiáját, melynek az a tragikai oldala is megvan, hogy a szellemi hiányt egész világításban állítja elő, — van egy osztály, melynek tetszenek az ily gyarlóságok, s követni igyekeznek azokat — ennek erkölcsi káros hatásait szomorúan tapasztaljuk, — a nép természetes észjárása gunyolja őket.

De ez nem hat fel hozzájuk, mert mai nap így élni divat.

Jövöre a divatról.

Kerekes András.

célra tehát csak a rendes 15,000 forint marad. Széll Kálmán előadó olvassa a pénzügyi bizottságnak a nyugdíjakra vonatkozó indítványát, de azokat csak azon fentartással ajánlja meg ez évre, hogy azok az állami számvéző szék által összeegyeztessenek; mindaddig pedig, míg az állami számszék azokra nézve ezen vizsgálatot nem teljesítette, azokat végleg megállapítottak nem tekintheti. A többség e jelentést elfogadja. A királyi udvartartásra előirányzott 3.650,000 forintnál Táncsics Mihály módosítást ajánl, mely szerint az udvartartási költség két millióban állapíttassék meg. A ház a bizottsági jelentésre szavaz.

Dec. 9-én. A jegyzőkönyv hitelesítése után elnök jelenté, hogy Theil István lemondott a képviselői állásról. Milerics Szvetozár megújítja interpellációját a Rauch báró ellen indítandó kereset tárgyában. Felvételik a napirend. Elemi csapások által sújtottak segélyezésére 10 ezer, különféle, előre nem látható költségekre 20 ezer frt változatlanul megszavaztatik.

December 10-én Babes Vince: Interpellálja a közoktatási ministert. 1. Mi módon s mily mérvben felelt meg eddig a t. közoktatási miniszterium rendeletének a nem magyar nemzetiségű honpolgárok saját nyelvükbeni művelődése iránt? 2. Nem találja-e a t. közoktatásügyi miniszter ur szükséges és sürgetőnek már a jövő évi budgetben több ilyen köznevelési felállításáról gondoskodni? 3. Mennyiben gondoskodott már eddig a t. magyar közoktatási miniszterium a fenn lévő állami ösztön díjak segédelmével vagy netalán más uton a nem magyar nemzetiségű honpolgárok részére oly annyira szükségelt köznevelési tanárokról? Avagy 4. Ha az eddigi efféle alapok elégtelenek, nem volna-e hajlandó miniszter ur e célra egy különös rovatot felterjeszteni a budgettel? 5. Szándékozik-e a kormány, s ha igen, mi módon szándékozik az erdélyi részek túlnyomó népességének a román nemzeti nyelvet azon egyetemenél figyelembe venni? Ezután következett napirenden a belügyministeri és pénzügyministeri költségvetés tárgyalása, mely a többségi vélemény elfogadásával végződött.

December 11-én Helfy indítványozza: utasítsa a ház a kultuszminisztert, tanulmányozza, vajjon nem volna-e helyes a keleti nyelveknek egy önálló tanszéket, esetleg egy philologiai akademiát szervezni Pesten, s ez iránt terjeszen be javaslatot. Felvételik a napirend a költségvetések tárgyalása.

Külföld.

Thiers a nemzetgyűlésben fölvásá üzenetét, mely azonban a várakozásnak korántsem felelt meg. A terjedelmes üzenetből az tűnik ki, hogy a legfontosabb alkotmánykérdéseket, melyek megoldása oly nagyon váratik, egészen érintetlenül hagyja. Viszszapillantást tesz a multba s a jövőt illetően csak általánosan surran el a főbb kérdések fölött. Thiers az üzenetben elsoroltakat összefoglalva, végül ezeket mondja: Franciaország a békét és rendet akarja; katonai és pénzügyi tekintetben újja akarja magát teremteni; ez joga mindenki irányában és önmaga irányában is. Senki sem tehet ez ellen ellenvetést és mindenkinek kell azt óhajtania. A rév előttünk van és mi máris észrevehetjük. — Thiers ezután még a nemzetgyűlésnek mérsékletre és igazságosságára hivatkozik, mely minden párt fölött áll és bölcseségére számít. Az ország — ugymond — önöknek a tett szolgálatokért igazságot fog szolgáltatni. Az üzenetet a nemzetgyűlés lanyhán, minden hatás jele nélkül fogadta.

Garibaldi egy levelében, melyet egy ravennai lapban tett közzé, Nizzának Franciaországtól való elszakítását sürgeté. A levél szavakkal végződik: „Nizza olaszságát tagadni, annyit tesz mint a napfényt tagadni — ez eléggé ki lön már fejteve. Bizonyos vagyok benne, hogy Franciaország jóra való embereivel ez ügyet könnyű lenne rendbe hozni, miután megmagyaráztatnék nekik, hogy men-

nyire hazug volt a bonapartista plebiscitum. De miként lehet erről a sabakiakat fölvilágosítani? Ez az a pont, hol a kérdés kényessé leend, s hol a mint hiszem, az egyesülés nehéz lenne a nélkül, hogy a vér pataként ne folyjon! Bár mint legyen is — habár kosmopolita — boldog lennék, kialvó éltetemet hazámért oda adhatni.”

Mexikóból kedvezőtlen hírek érkeznek. Az ország el van árasztva pronunciamentokkal s mindenütt rendtelenség uralkodik. Ha Juareznek még ez után is sikerülne magát fentartani, úgy ellenségei is kénytelenek elismerni, hogy ő a helyzet ura.

Anglia trónörököse, a walesi herceg, már hetek óta súlyosan beteg. A herceg állapotát a táviratok az utóbbi napok alatt oly reménytelennek tüntették fel, miszerint Anglia népe minden percben el van készülve azon hírre, mely tudtára adandja, hogy a legerősebb életerőt is kioltani képes hagymázos baj megfosztá trónörökösétől. Az európai sajtó nagy figyelemmel kíséri a trónörökös körjelenségeinek minden változatát, mi kétségtelen jele annak, hogy a herceg halála vagy életben maradása Anglia politikai viszonyaira nagy befolyással leend.

A spanyol király elhatározta, hogy a Cubaba küldendő, 30 ezer emberből álló expedíciónak maga áll élére. Ebben a király leköszönési szándokát vélik láthatni Spanyolországban.

Sz-Pétervár, dec. 9. A sz.-Györgyrend ünnepi bankettjénél a császár pohárköszöntést mondott a német császárra, mint a legilösb rendlovagra és a német hadsereg más rendlovagjaira, kiknek képviselőit ma itt látni, a legnagyobb büszkeséggel tölti el őt; a cár óhajta és reméli, hogy a benső barátság a jövő nemzedékek alatt is tovább fog tartani, valamint a két hadsereg ama feledhetlen időből származó fegyvertestvérisége; a cár ebben a békének és Európa törvényes rendjének legbiztosb garanciáját látja. — A porosz herceg, Frigyes Károly, válaszolt egy pohárköszöntéssel a cárra.

A porosz pénzügyminister adóreform-javaslatához adott fölvilágosításában kijelentette, hogy a francia kormány eddig 1175 millió hadikártalanítást fizetett. A legközelebbi öt hónap alatt 650 milliónak kell befolyjni Franciaországba a német állampénztárba. A további fizetések az 1873. év márciusában, s a végleges kielégítés 1874-ben fog megtörténni.

Ujdonságok.

+ A színészek e hó 19-én végre csakugyan megfognak érkezni Csóka Sándor igazgatása alatt és 23-án kezdik meg előadásait.

+ Id. Mogyoróssy János fáradhatlan régészünk egy „Értekezést” küldött be hozzánk a gyula-dobozai határköről. Nagyon sajnáljuk, hogy az annyira érdekes tárgyú munkát egész terjedelmében — tér szűke miatt — nem közölhetjük. Az archeologiai társulatnak véleményét a köfelírása fölül, annak az „Archeologiai Értesítő”-ben történt megjelenésekor azonnal közöltük, melyben a követ, mint magyar felirásut, a társulat *unicumnak* mondta ki, eredetét a 17. legfeljebb 16-ik század középeré tevé. Id. Mogyoróssy János ur beküldött „Értekezése”-ben éppen a korra nézve van eltérésben a bíráló régészek véleményétől, annak eredetét az Árpádok korára vivén. Különben id. Mogyoróssy János ur külön lenyomatban fogja megismertetni a legilletékesebb helyen is annyi feltűnést okozott határkövet.

+ A vasuti tiszték tüntetnek, legalább nem lehet egyébnek tekinteni pénteki legénykedésüket. Nevezett nap estéjén a „Koroná”-ban többen estelitztek közülök, s jó kedvre derülvén elkezdék huzatni a cigánnyal az annyi keserű emléket felkeltő „Gott erhalte” himnust, a köz megbotránkozásra a cigány abban hagyta, de nem úgy ám az alföld-fiumei vaspálya magyar földön lakó, s magyar kenyeren élő tisztjei, ezek mintegy dacolva a jelen voltakkal újra kezdették, s gunyképen csárdással kevertették a nótát. — Ha már néme-

tül beszélnek, — a mi ugyan nem járja, s németül éreznek, a mi ellen nem tehetünk, — hanem azt igen is tanácsolhatjuk a jó uraknak, hogy vigyék a sátorfát oda, hol otthon érzik magukat, beszéljék s érzelmeikkel, — ily tüntetés mégis több, mint mennyit akár a germanisáló törekvés, akár az illem megenged.

3 Szarvasi ujdonságok. Méltánytalanság. Városunkban úgy látszik minden helyen szerepeltetni kívánják egynemely „irányadó fő” a politikai szempontokat. Igen jellemző p. o. azon méltánytalan eljárás, melylyel a kaszinó ügyvezetői élnek annak jobboldali tagjai irányában, kiknek azon óhaját, hogy az egyetlen jobboldali élclap a „Borszem Jankó” is jarattassék, figyelembe egyáltalában nem akarják venni — merő pártszempontból, — míg ugyan ennek áldozva, két baloldali élclapot is jaratnak. Mi azt hisszük hogy a szarvasi kaszinó nem pártkör, — s így joggal elvárható lenne, hogy ne fordulnának elő kebelében ily csekélységnek látszó, de mindamellett kirívó kicsinyes elfogultság. — **Irodalmi zsebmetsző.** Bizonyos Skultety Jozefa városunkban is többeket befönt „Regényfolyóiratával” melynek füzeteit utánvét mellett szokta nyakába küldeni az azt jó hiszeműleg kiváló olvasó közönségnek. Csodáljuk hogy — bár a központi lapok is felszóllaltak már ellene — a pesti rendőrség még mindig késik erélyesen útját vágni ezen alljas zsebmetszőnek. — **Szép triász!** Sajnos kuriozumkép megemlítjük, hogy a városunkban választott új bizottsági tagok közt három olyan egyén neve is szerepel, kik részben rágalmasz és izgatás, részben hivatalbeli bübös visszaélés miatt bebizonyult vád alatt állottak közelebb. Nem csoda; a „Kommün“-höz tartoznak; — **Kőkorszakbeli leletek.** Városunk szélén a „Halesz” nevű tanyán túl, a közelebbi nagy mérvű esőzések számos régi edénycserépet mostak le a sárgaföldes gödrök oldaláról. Több megvizsgáltván, kőkorszakbeli (mintegy 3-4000 éves) edénycserépeknek találtattak, — s az

eddig, de a beállott fagyás által meggátolt kutatások helyet adnak azon föltevésnek, hogy városunk e részén gazdag lelhelynek kell lennie, annál is inkább, mert pár évvel ezelőtt e helytől kissé távolabb szintén sok ilyes kőkorszakbeli maradványok találtattak, s ezek közt egy nagy szarvasagancs is, mely az archeologok véleménye szerint a régiek által fegyverül használtatott. Régészeinket érdekelni fogja e körülmény, a mennyiben megyénk a kőkorszakbeli lelhelyek közt eddigelé nem szerepelt. — **Szerelém, csalódás, phosphor.** Bizonyos B: Mari nevű városunkbeli szobaleány haláláig szerelmes volt egy puztai kocsisba. Az szintén dédelgeté gyöngéd érzelmeit, s igyekezett boldogítani tőle kitelhetőleg a leányzót. A kocsis úr szive szelkákasa azonban e közben hirtelen másfelé fordult, s az új dulcinea annyira megnyeré vonzalmát, hogy sebtiben jegyet is váltott vele. Szegény Marit lesújtá a hír! Kést ragad; de az szúr... el vele; s egy pakli phosphoros gyufával akar véget vetni ssomorú életének. Fél paklival elbánt; de a gyufa gonosz csemege, s im felébred benne az életvágy, s amint lábaitól kitellik, orvoshoz szalad. A gyors segély megmenté az érzékeny szívű leányzót, — a lassú idő pedig bizonyára elsimitandja sajtó szivsebeit. — **Morál:** Ne higj a legénynek!

Vegyesek.

A vidéki honvéd altisztú iskolák dec. 1-én nyitak meg s több helyen szép eredményt várnak az oktatástól.

Jámor Pál „Közvélemény” című folyóirata újév után is rendszeres meg fog jelenni. Közleményei nagyobb részt a szerkesztő tollából folynak, ki mint szépirodalmunk egyik régiebb s buzgó harcosa eléggé ismeretes közönségünk előtt.

Két vén harcos. Cseneiből (Torontálmege) írják: E hó 3-án hunyt el itt Vuchetich György 82

éves korában. Az elhunyt élete regényes és változatos volt. 1806-ban a franciák ellen harcolt s később Mária Lujza császárné testőrségében szolgált Párisban. 1813-ban Murat herceg seregében az oroszok ellen küzdött s több sebet kapott. A lipcei és waterlooi harcokban szintén részt vett. — 1820-ban Cseneiben telepedett le mint rokkant vitéz s megnősülvén, 51 évi házassága alatt 20 gyermek atyjává lön. Az elhunyt vén harcosnak még egy unokatestvére él: Edler Miklós, ki öcsce társaságában szintén részt vett az említett háborúkban s nem kisebb vitézséggel harcolt testvére és legjobb barátja oldala mellett. Az öreg ma már a 90 évet meghaladta s öreg kora dacára legkissebb főnádás nélkül beszéli el a mult eseményeket a legapróbb részletekig.

Vasuti menetrend.

Nagy-Várad — Szeged.

Indulás	óra p.	Érkezés	óra p.
Nagy-Várad	5 5 d. u.	Szeged	11 19 éjjel
Less	5 34 "	Szeged	ind. 3 34 regg.
Cséffa	5 54 "	H.-M.-Vásárhely	4 34 "
Szalonta	6 23 este	Sámsón	5 12 "
Sarkad	7 4 "	Orosháza	5 46 "
Gyula	7 34 "	Csorvás	6 17 "
	érk. 8 1 "	Gerendás	6 39 "
Csaba	ind. 8 40 "	Csaba	érk. 7 — "
Gerendás	8 58 "	Csaba	ind. 7 40 "
Csorvás	9 16 "	Gyula	8 20 "
Orosháza	9 45 "	Sarkad	8 52 "
Sámsón	10 5 éjjel	Szalonta	9 29 d. e.
H.-M.-Vásárhely	10 44 "	Cséffa	10 6 "
Szeged	érk. 11 29 "	Less	10 28 "
	ind. 3 24 regg.	Nagy-Várad	11 — "

Pest—Arad.

Pest	7 30 regg.	Gyula	3 20 d. ju
Arad	12 25 d. u.	Arad	3 42 "
Gyula	12 38 "	Pest	8 37 este.

Pest—Várad.

Pest	5 37 d. u.	Gyula	8 10 regg
		Nagy-Várad	11 — d. e

Kiadó tulajdonos és felelős szerkesztő:
Hajóssy Otto.

HIRDETÉSEK.

Vizsgáljátok s tartsátok meg a jót.

Számtalan esetben jónak bizonyult s orvosi tekintélyek és magánosok tanusítványai által kiténtetett gyógyszerek.

7—16 Dr. Miller mohnövény-nedve. 123

Leghathatósb szer köhögés, mellhurut, nátha, nyálkásság, rekedtség, kezdődő tüdővész, továbbá gyermekek számárhurujta ellen; ezer meg ezer esetben bebizonyulva.

Egy üvegtégely ára pecsét és használati utasítással 3 nyelven 50 kr.

Hála- és elismerő irat.

Kellemes kötelességem dr. Miller urnak jeles mohnövény-nedvéért hálás köszönetemet ezenel nyilvánosan kimondani. En ezen nedvet magam és családomnál erős meghűléseknél sikerrel használtam. Bukurest oct. 8. 1870.

Bibesco N. ezredes.

Miller óvbalsama göresök ellen.

Törvényes vegytani elemzés szerint 1868. apr. 8-áról a növényország leghasznosabb neimeiből a legszorgalmasabban készítve, erősítő és üdítő hatásánál fogva messzire kitűnőleg ismerve, a gyomor és végbél nyálkássága, emésztéshány, gyomorgyengeség, göresös gyomorba, vérhas, puffadás és kólíka-fájdalmak ellen.

Ezenkívül leghathatósb és legerősebb szer hosszas és kimerítő betegségek után. Eredeti, horgonykupakkal, pecsét és használati utasítással 3 nyelven ellátott üveg ára 1 ft 50. Egy kisebb üveg 80 kr.

Beküldetett.

Önnek jeles óvbalsama következtében több éves gyomorba, mely már annyira megrosszabbult, hogy semmiféle ételt nem valék képes élvezni és megemészteni, láthatólag javult úgy, hogy biztosan remélem, miszerint elveszettnek hitt egészségemet visszafogom nyerni.

Szíveskedjék ön posta fordultával még 6 üveget küldeni nekem e balsamból. Legörömostebb ragadok meg minden alkalmat, hogy a Miller-féle óvbalsamot mologen ajánljam. Fogadjá ön ezenel mélyen érzett háláját — Bukurest 1870. aug. 20.

Lekötelezettje

Karácsonyi Károly

cs. k. osztr. sóbánya igazg. s az oláhországi techn. sóbánya-kar elnöke.

B.-Csabán csak egyedül Biener Bernát ur kereskedésében kapható.

Pénz

betáblázásra a legkedvezőbb feltételek alatt kapható 500 frttól felfelé bármely összeg erejéig. — Kivánatra haladéktalanul közlöm a feltételeket minden részleteiben.

Réthy Gyula

127)

6—6

Pesten, cukor utca 7-ik szám.

Man biete dem Glücke die Hand!

129) **250,000 M. Cr.** 3—4

im günstigen Falle als höchsten Gewinn bietet die neueste grosse Geld-Verloosung, welche von der hohen Regierung genehmigt und garantirt ist.

Die vorteilhafte Einrichtung des neuen Planes ist derart, dass im Laufe von wenigen Monaten durch 7 Verloosungen 28,900 Gewinne zur sicheren Entscheidung kommen, darunter befinden sich Haupttreffer von eventuell M. Cr. 250,000, speciell aber 150,000, 100,000, 50,000, 40,000, 30,000, 25,000, 20,000, 15,000, 12,000, 10,000, 8000, 6000, 5000, 3000, 102 mal 2000, 206 mal 1000, 256 mal 500, 13,200 mal 110 etc.

Die nächste erste Gewinnziehung dieser grossen von Staate garantirten Geld-Verloosung ist amtlich festgestellt und findet

schon am 20. December 1871 statt

und kostet hierzu

1 ganzes Original-Loos nur fl. 3½
1 halbes " " " " 1½
1 viertel " " " " 1

gegen Einsendung des Betrages in Oesterr. Banknoten.

Alle Auftraege werden sofort mit der grössten Sorgfalt ausgeführt und erhält Jedermann von uns die mit dem Staatswappen versehenen Original-Loose selbst in Händen.

Den Bestellungen werden die erforderlichen amtlichen Plaene gratis beigefügt und nach jeder Ziehung senden wir unseren Interessenten unaufgefordert amtliche Listen.

Die Auszahlung der Gewinne erfolgt stets prompt unter Staats-Garantie und kann durch directe Zusendungen oder auf Verlangen der Interessenten durch unsere Verbindungen an allen grösseren Plaetzen Oesterreichs veranlasst werden.

Unser Debit ist stets vom Glücke begünstigt und hatten wir erst vor Kurzem wiederum unter vielen anderen bedeutenden Gewinnen 3 mal die ersten Haupttreffer in 3 Ziehungen laut officieller Beweise erlangt und unseren Interessenten selbst ausbezahlt.

Voraussichtlich kann bei einem solchen auf der solidesten Basis gegründeten Unternehmen überall auf eine sehr rege Betheiligung mit Bestimmtheit gerechnet werden; man beliebe daher schon der nahen Ziehung halber alle Auftraege baldigst direct zu richten an

S. Steindecker & Comp.

Bank- und Wechsel-Geschäft in Hamburg.

Ein- und Verkauf aller Arten Staatsobligationen, Eisenbahn-Actien und Anlehensloose.

P. S. Wir danken hiedurch für das uns seither geschenkte Vertrauen und indem wir bei Beginn der neuen Verloosung zur Betheiligung einladen, werden wir uns auch fernerhin bestreben, durch stets prompte und reelle Bedienung die volle Zufriedenheit unserer geehrten Interessenten zu erlangen. D. O.

uj-szegedi gőzfűrészmalmoknak

leszállított árjegyzéke.

2/4" deszka	} 20 hosszal számítva	3 1/4 kr.	} hüvelyk szé- lessége
3/4" "		4 1/2 "	
4/4" "		5 1/2 "	
6/4" palló		8 1/4 "	
8/4" "		11 "	

500 frton felüli vásárlásnál illő engedmény kedvezményeztetik.

Fa-eladás Vadászon.

A vadászati uradalom vágásaiban (közel Vadász alatt) következő

FANEMÜEK
tetsző mennyiségben

folyvást kaphatók; és pedig 1 öl fű-részelt és hasított gyertyán- vagy cserfa 8 láb magas 6 forintért; — 1 öl gyertyán- vagy cser botfa 4 forintért; — egy teher hulladékfa 40—60 krig. — Utalványok az uradalmi kasznárságnál válthatók. 134) 1—2

A LEGUJABBI a sorsjegyeknek részletfizetés melletti megszerzése érdekében.

Az eredeti sorsjegyek csekély részletek fizetése melletti megszerzésének módja az újabb időnek egyik azon hasznos intézménye, mely általános elismerésre és legtágabb terjedésre talál, és valóban érezhető szükségét pótol, minthogy mindenkinek takarításai biztosítását és tartós szerencsésének megalapítását lehetővé teszi, a mint ezen szakmában oly gyakran előfordult. A remény és ama kellem ily csekély havi fizetések által sokat igéző tőke birtokába jutni, éleszti a takarítási hajlamot, és az ember ily módon folytatólag sorsjegyet szerez, mit egyszerűre venni egyhamar el nem tőkéli magát. Korunk törekvése mindenek javítása és tökéletesítésére irányul; a részletsorsjegyek szakmában is ugyanazon iparkodás észrevehető, és a t. közönség már különféle számvetéseket ismer. Mi is azok számát ezen nyal szaporítjuk, mely az eddig létezőket előnyre nézve tetemesen túlhaladja, mivel egyrészt a sorsjegyeknek részletfizetés általi megszerzése célját elérhetővé teszi, másrészt a nyereség valószínűségét növeszti azáltal, hogy 20 darab legjobb és legkedveltebb sorsjegyek 10 millió forintnyi nyereségükben és körülbelül 100 húzásaiban részesít.

Sorsjegyek megszerzésénél a legtöbb esélyeket ígérők választandók és azért is számvetésünk alapjául

magy. kir. kölcsön sorsjegyeket
1860-as állam-
és 400 frankos török

vettünk, melyek ára játéktervük és értékük miatt emelkedésre legtöbb kiltáással bír. A fenti sorsjegyeket t. i. havonkénti hat forintos részletfizetés és a legújantósb feltételek mellett eladunk, és pedig aképen, hogy a részletfizetés tartama alatt 20 különféle sorsjegyek játékát 20 részvevőnek ingyen átengedjük, kik tehát évenként 49 húzásra és körülbelül 5 milliónyi főnyereségre játszanak.

A 20 darab sorsjegy a következő:

	évenként	főnyereség
1 Hitel-sorsjegy	4 húzással	800,000
1 1864. "	5 "	1,120,000
1 1864. "	2 "	120,000
1 1839. "	1 "	46,200
1 Magyar "	4 "	700,000
1 Török "	6 "	1,350,000
1 Insbrucki "	4 "	56,000
1 Braunsch.-sorsjegy	4 "	280,000
1 Meiningi "	3 "	70,000
1 Como "	1 "	21,000
1 Rudolf "	2 "	45,000
1 Salm "	2 "	63,000
1 Clary "	2 "	68,250
1 Pálffy "	1 "	42,000
1 Genois "	1 "	52,500
1 Budai "	1 "	30,000
1 Waldstein "	1 "	21,000
1 Windischgrätz-sorsj.	1 "	21,000
1 Keglevich "	1 "	10,000
1 Stanislau "	2 "	26,000

MAGAZINER és STERK

váltó-üzlet Pesten, Deák Ferencz utca 7. szám alatt.

Hirdetmény.

Szarvas város határában, a várostól délnyugati irányban fekvő „kákai“ pusztán 600 hold jó minőségű legelő, akár együttesen, vagy külön-külön 300 holdas rátában, az 1872-ik év január 1-től számítva három évre haszonbérbe adandó.

A bérleni szándékozók ez iránt alolirottal értekezhetnek; esetleg szerződhetnek. Kelt Szarvason dec. 4-én 1871.

Kontur József
köz- és váltó ügyvéd.

Árverési hirdetmény.

Békésmegye törvényszéke, mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, miszerint néhai Dobosty Venczel hagyatékához tartozó a szarvasi 76. sz. tjkben felvett 268—269 h. r. beltelkesház, 340. h. r. sz. beltelek, 11467—649. c. h. r. sz. dinnyeföld, 2843. sz. tjk. A. 33. r. sz. a legelő föld, 2394. sz. tjkben lévő 9799. 11565—69. h. r. sz. 5/8 telekföld, 11468—649. a. h. r. sz. dinnyeföld, és 17467—694. h. r. számú holdak nyilvános árverésen eladatni rendeltetvén, ennek eszközzésére 1871. évi dec. 28-ik napja délelőtti 10 órája; s ha ez alkalommal becsáron felül el nem adathatnék, 1872. évi január hó 29-ik napja délelőtti 10 órája Szarvas város községházához kitűztetik.

Bánatpénz a becsár 10%-ja, a többi feltételek a szarvasi járási szolgabíró-ságnál, s megye tkkvi törvényszéknél a hivatalos órákban megtekinthetők. Kelt Gyulán 1871-évi november 25-én.

Kiadta Császár József t. aljegyző.

Csász. török 400 frankos

VASUTI SORSJEGY.

Ezen törökországi összes vasutakra alapított, valamint a császári török kormány által biztosított sorsjegyek évenként 12 francot hoznak aranyban kamat fejében és azonkívül évenként hat húzásuk van 600,000, 300,000, 60,000, 40,000 franc stb. nyerőkkel aranyban vagy ezüstben adólevonás nélkül; a legkisebb nyerő, melynek ki kell jönni, 400 franc aranyban. Ezen eredeti sorsjegyek nálunk jutányosan havonkénti részletekben 10 frtjával vagy 5 frtjával kapható. Az első részlet lefizetésével a vevő az eredeti sorsjegy egyedüli tulajdonosa és a befizetés alatt minden nyerőre játszik úgy, hogy az az ő tulajdona. Részleteinek kamatszelvevényekkel vannak ellátva, és a befizetés alatt pénztárunknál 12 frc aranyban ki fizetetik. Az utolsó részlet befizetésével kiadjuk az eredeti sorsjegyet.

Továbbá ajánljuk a m. kir. kormány által biztosított

magyar dij-sorsjegyeket

évenként 4 húzással,
200,000, 150,000, 100,000, 30,900
frtnyi

adómentes nyerőkkel; nálunk
havonkénti részletekben 10 frtjával
vagy " " 6 frtjával
vagy " " 5 frtjával
kaphatók.

Huzási sorozatok ingyen küldetnek.

POLITZER ZSIGMOND és TÁRSA

bank- és váltóház, Pest, fürdő-utoza 1. szám.

11 frt 50 kr. lefizetésével

minden további utánfizetés nélkül

egy részletjegyet

adunk el

1839-diki

Rotschild-sorsjegyre

a melylyel 300,000, 229,000, 50,000, 40,000 frtnyi nyereseményekre játszhatni; e sorsjegyekből még csak öt húzás leend, melynél minden sorsjegynek ki kell jönnie.

Megrendelések pontosan eszközöltetnek.